

27/2021/B

Bolgár Országos Önkormányzat Elnökének 10/2021. (I.26.) határozata

A Bolgár Országos Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke – a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 153.§ (1)-(2) bekezdéseiben és a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a közgyűlés jogkörében eljárva meghozom az alábbi határozatot:

A Bolgár Országos Önkormányzat 2020. évi kulturális tevékenységének beszámolóját az előterjesztésnek megfelelően elfogadom.

Határidő: azonnal

Felelős: hivatalvezető

dr. Muszev Dancso

Elnök

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT 2020. ÉVI KULTURÁLIS TEVÉKENYSÉGÉNEK BESZÁMOLÓJA

A Bolgár Országos Önkormányzat célja, hogy színvonalas kulturális műsorok és hagyományörző rendezvények által segítse a Magyarországon élő bolgár közösség nemzeti identitásának megőrzését, hozzájáruljon az anyanyelv használata és fejlesztése körülményeinek javításához, elősegítse a kulturális autonómia feltételeit a bolgár közösség körében, ismertesse a többségi társadalommal a bolgár kulturális értékeket.

Kulturális tervét a Magyarországi Bolgárok Egyesületével, a Fővárosi Bolgár Önkormányzattal, a Budapesti Bolgár Iskolával, a Bolgár Ifjúsági Egyesülettel és a Bolgár Ortodox Egyházközösséggel szorosan együttműködve kívánja megvalósítani. A Bolgár Országos Önkormányzat egyezteteti kulturális programjait a Bolgár Kulturális Intézettel.

Az év a Magyar-Bolgár Diplomáciai Kapcsolatok 100. évfordulója jegyében zajlott.

I. ÜNNEPEK ÉS KULTURÁLIS RENDEZVÉNYEK. EGYÉB TEVÉKENYSÉG

Január 5. (vasárnap)

Jordánovden. Délelőtti ünnepi liturgia a Bolgár Ortodox Templomban.

A Vízkereszt ortodox és népi ünnep, melynek mindig megvolt a helye a magyarországi bolgárok szokásrendjében. A 30-as években (a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom megépülése után) a magyar filmhíradó háromszor – 1931-ben, 1932-ben és 1937-ben – is beszámolt a bolgárok budapesti menetéről a templomtól a Dunáig, ahol aztán keresztet dobtak a folyóba. Az emberek tarka tömege magára vont a budapestiek figyelmét. A hagyomány ma is él. A Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templomban ünnepi istentiszteletre került sor. Az áldás és a szenteltvíz szétosztása után a jelenlévők megindultak a Duna felé, ahol elvégezték a kereszt bedobásának szertartását. Természetesen stilizált módon – a kötélre erősített keresztet háromszor dobták a vízbe, s előbb a közösség kiemelkedő képviselői húzták ki, harmadszorra pedig – a templom előljárója, Atanaszij archimandrita javaslatára – jelképesen minden jelenlévő egymás kezét megfogva.

Január 19. (vasárnap)

Bábanap.

A bolgár asszonyok újra összegyűltek, hogy megünnepeljék a bábanapot a Bolgár Művelődési

A Bábanap hosszú évekre visszatekintő tradícióval bír a magyarországi bolgár közösségben. Az idei Bábanapon Budapesten tíz 2019-ben született babát mutattak be első alkalommal a magyarországi bolgár kolónia előtt. A közösség nagy örömmel, egészség- és szerencsekívánatok közepette fogadta tagjává Csizmadia Emmát, Urbancsok Tijanát, Vágó Lilit, Karailiev Lázárt, Füle Borókat, Tóth Dománt, Üрге Nika Hangát, Kiss Gilbertet, Evtimov Georgit és Mihajlov Alex Miroszlávot.

A bábanapi ünnepség egy részét a főzőversenynek szenteltük. Idén is számos tapasztalt háziasszony mutatta be kulináris képességeit a hagyományos bolgár ételek készítése terén, melyeket a Cvetkova Emilija, Sztoilova Marija és Pejкова Nadja alkotta hozzáértő zsűri bírált el. 32 étel került az ünnepi asztalra, 4 csoportra osztva.

A műsorban fellépett a Trákia Zenekar.

Február 9. (vasárnap)

Trifon-napi ünnep.

A bolgárok idén sem tértek el hagyományuktól. Az Egyházbizottság döntése alapján a szent vértanú ünnepét február 9-én, vasárnap ülték meg. Már előző nap kora reggel istenfélő asszonyok gyűltek össze, hogy feldíszítsék a templomot az ünnepre. A magyar állam és a Bolgár Köztársaság Minisztertanácsa Vallásügyi Igazgatóságának köszönhetően az ünnepre a templom új kegyszereket kapott. A Szent Liturgia után került sor az e napon szokásos vízszentelésre, majd ünnepi körmenet következett, s a templomudvaron elvégezték a szőlőmetszés és az ünnepi asztal megáldásának szertartását. Az istentiszteleten velünk imádkozott Uljana Bogdanszka, a Bolgár Köztársaság rendkívüli meghatalmazott magyarországi nagykövete, Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnöke, Varga Szimeon, bolgár nemzetiségi szószóló, Plamen Pejkov, a budapesti Bolgár Kulturális Intézet igazgatója és sok más honfitársunk és vendégünk.

Február 18. (kedd)

Kertész Szilvia koncert Közös rendezvény a Malko Teatro bolgár színházzal

Február 21. (péntek)

Konferencia "170 éves a bulgáriai Kossuth-emigráció" címmel az Országházban

Ezen évforduló alkalmából az ELTE bolgár szakos oktatóinak kezdeményezésére a Bolgár Országos Önkormányzat és Varga Szimeon, a magyar Országgyűlés bolgár nemzetiségi szószólója február 21-én konferenciát rendeztek a Parlament Vadásztermében. A rendezvény fővédnöke az Országgyűlés elnöke, dr. Kövér László volt. Az eseményt a sumeni Sztilijan Csilingirov Regionális Könyvtár és a szófiai Magyar Kulturális Intézet közös projektje, a „Magyarok nyomai Sumenben” című fotódokumentációs kiállítás megnyitója előzte meg a Bolgár Kulturális Intézetben. A megemlékezés a Parlament melletti Kossuth-szobor megkoszorúzásával vette kezdetét. A konferenciát a magyar Országgyűlés alelnöke, dr. Latorcai János nyitotta meg. Köszöntő beszédet mondott Dunai Mónika, az Interparlamentáris Unió Magyar-Bolgár baráti tagozatának elnöke. A konferencia záróbeszédét Varga Szimeon tartotta. E fontos eseményen részt vettek a budapesti és debreceni bolgár közösség képviselői, az ELTE, valamint a debreceni és szegedi egyetem bulgarista és szlavista oktatói és hallgatói és sok más vendég, akik között kiemelt helyet foglalt el a sumeni Regionális Történeti Múzeum delegációja.

Március 1. (vasárnap)

Bulgária nemzeti ünnepe.

Március 3-a, a felszabadulás napja a magyarországi bolgárok egyik legrégebbi ünnepe. A közösség tagjai idén az Uránia Nemzeti Filmszínházban gyűltek össze, ahol a világhírű EVA kvartett adott nagyszabású koncertet. Az ünnepség a hagyományoknak megfelelően a Magyarországi Bolgárok Egyesülete zászlajának behozatalával kezdődött.

Beszédet mondott Uljana Bogdanszka, Bulgária rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete, majd dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet nemzetiségi ombudsmanhelyettes köszöntötte az ünneplőket, végül dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke osztotta meg gondolatait a közönséggel. Az ünnepségen átadták a Bolgár Országos Önkormányzat által alapított március 3-a díjat. Az elismerésben a közösség azon tagjai részesülhetnek, akik sokat tettek a magyarországi bolgárok kultúrájának és identitásának megőrzéséért, gazdagításáért. A díjat idén Deli Levente, a Martenica együttes alapítója vehette át. Az est második felében a világhírű bolgár női együttes, az EVA Quartet adott nagyszabású koncertet.

Március 15. (vasárnap)

A **Nemzeti Ünnepe** alkalmából közreműködés hivatalos állami rendezvényeken (koszorúzás, stb.)

Július 13 – 16

Bolgár napközis gyermektábor a Bolgár Művelődési Házban

A Bolgár Országos Önkormányzat július 13-16. között rendezte meg bolgár napközis gyermektáborát. A négynapos programnak a Bolgár Művelődési Ház adott otthont. A tábor alatt a szervezők különösen nagy hangsúlyt fektettek a néptánc oktatásra. Ennek egyik fő oka az volt, hogy a korona - vírus járvány alatt bevezetett korlátozások következményeként számos táncpróba elmaradt, de a tábor jó alkalmat teremtett arra, hogy bepótolják a kiesettidőt. A program legnagyobb hozadéka mégis az volt, hogy a gyerekek hosszú idő után ismét találkozhattak és ismerős környezetben játszhattak és tanulhattak együtt.

Július 17-21

Hagyományos anyanyelvi és népismereti táborát Fertődön

2020. július 17-21. között rendezte meg hagyományos anyanyelvi és népismereti táborát Fertődön a Bolgár Országos Önkormányzat. A táncoktatás mellett számos szabadidős foglalkozással és játékkal készültek a szervezők. A program keretében a gyermekek felfedezték a környék nevezetességeit.

Szeptember 1. (kedd)

Tanévnyitó ünnepség a Nyelvoktató Iskolában

A koronavírusos megbetegedések számának növekedése miatt kialakult helyzet megakadályozta, hogy idén hagyományos tanévnyitó ünnepséggel kezdje meg a tanévet a

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola. A járvány miatt fokozott óvintézkedések mellett, de megszokott formában kezdődhetett meg a tanítás az iskolában. A korlátozások ellenére a tantestület megpróbált ünnepi hangulatot teremteni azon diákok fogadására, akik először lépték át az iskola kapuját. A Malko Teatro gondoskodott az ünnepi hangulatról – interaktív bábelőadást tartott az elsősöknek. A produkciót sok nevetés és aktív részvétel kísérte mind a gyerekek, mind a szülei részéről. Az első osztályosok egy rövid műsort adtak az iskolai életről szóló versekből.

Szeptember 22. (kedd)

Bulgária függetlenségének napja

Helyszín: Dunaharaszti

Bolgár emlékkút avatták Dunaharasztiin a Piac téren. A kút a Dunaharaszti Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat kezdeményezésére jött létre, a város önkormányzatának támogatásával. Az ivókút Kozsuharov Ognjan magyarországi bolgár szobrászművész munkája. Beszédet mondott Lehel Endre, Dunaharaszti város alpolgármestere, Karanedev Tamás, a Dunaharaszti Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elnöke és Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnöke. Az ünnepségen részt vett Ritter Imre, a Magyar Országgyűlés német nemzetiségi képviselője; Varga Szimeon, bolgár nemzetiségi szószóló; dr. Török Tamás, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala titkárságvezetője; dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke; valamint Dunaharaszti képviselő-testületének több tagja és az itt élő bolgár nemzetiség képviselői. A kút a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház képviseletében Tancso atya szentelte fel. A szertartás után a Roszica gyermek és a Jantra néptáncgyűttesek mutatták be nemzetiségük táncait.

Október 19.

A bolgár-magyar barátság napja

A budapesti Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templomban leleplezték Borisz nevrokopi metropolita emlékművét. Az ő nevéhez köthető az első budapesti egyházbizottság megszervezése és ő fektette le a templomépítés alapjait. Az eseményen jelen volt Valeri Szimeonov, a bolgár Nemzetgyűlés alelnöke, Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, Menczer Tamás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium tájékoztatásért és Magyarország nemzetközi megjelenítéséért felelős államtitkára, Dunai Mónika, az Interparlamentáris Unió Magyar-Bolgár Baráti Csoportjának elnöke, Plamen Pejkov, a Bolgár Kulturális intézet igazgatója, valamint a bolgár nemzetiségi önkormányzatok és a bolgár közösség intézményeinek vezetői is. Soltész Miklós kitért arra, hogy a közösség megmaradását a kormány támogatja, ezért adnak 2,6 milliárd forintot, hogy a IX. kerületi templom szomszédságában felépülhessen egy bolgár kulturális központ, amelyben helyet kap a nemzetiségi óvoda és iskola is. Menczer Tamás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium tájékoztatásért és Magyarország nemzetközi megjelenítéséért felelős államtitkára kiemelte: a két ország közötti barátság azt jelenti, hogy „számíthatunk egymásra”. Valamint, hogy „hasonlóan gondolkodunk az európai sorskérdésekről”, így a keresztény vallás és kultúra fontosságáról is – mondta, hozzátéve, hogy mindkét nemzet történelmében vannak olyan példaképek, akik nem csak megtartották a hitüket, de életüket is adták érte. Beszédeikben Valeri Szimeonov, Soltész Miklós, Menczer Tamás és Muszev

Dancso kiemelték Borisz nevrokopi érsek érdemeit a magyarországi bolgár közösség szolgálatában. Az emlékmű leleplezése után a bolgár vendégek Varga Szimeon kíséretében részt vettek a magyar Országgyűlés ülésén, melynek elnöke, Kövér László köszöntő beszéddel nyitotta meg az ülést a magyar-bolgár barátság napja alkalmából, melyet a két ország parlamentjei 2016-ban hagytak jóvá. Ebből az alkalomból Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló bolgár nyelven mondott beszédet. A magyar Országgyűlés ülésére külön meghívót kapott a Bolgár Nemzetgyűlés alelnöke, Valeri Szimeonov, akit Magyarország miniszterelnöke, Orbán Viktor személyesen üdvözölt. Soltész Miklós államtitkár köszöntötte a bulgáriai vendégeket, kiemelve Valeri Szimeonov hozzájárulását a magyar-bolgár barátság napjának megünnepléséhez a két országban, a Bolgár Művelődési Ház felújításához és korszerűsítéséhez, és ahhoz, hogy a Bolgár Ortodox Egyházhoz tartozó ingatlanokat a magyarországi bolgár közösség rendelkezésére bocsátották.

Október 1 és 30 között

Szegedi Bolgár napok a Szegedi Őszi fesztivál keretein belül.

Tanévnyitó ünnepség a Nyelvoktató Iskolában

II. ÁLLANDÓ JELLEGŰ FELADATOK, PROGRAMOK

Haemus kulturális és társadalmi folyóirat kiadása

Balgarszki Veszti havilap kiadása

A bolgár nyelv ápolása: Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola szervezése, támogatása, fenntartása

A Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda szervezése, támogatása, fenntartása

A Jantra, Roszica táncegyüttesek támogatása, menedzselése

A Malko Teatro – magyarországi bolgár színház támogatása, menedzselése

A Magyarországon élő bolgár képzőművészek támogatása, kiállításuk megszervezése

A Magyarországon élő bolgár zenészek támogatása, koncertjeik megszervezése, zenealbumok kiadásának támogatása

- Magyarországon élő bolgár írók és költők felkutatása, irodalmi estek megszervezése
- Könyvbemutatók
- Nyugdíjas klub támogatása
- Balkán Klub megszervezése
- Nagyszabású rendezvények, nemzetközi fesztiválok szervezése, együttműködve a többi Budapesten működő nemzetiségi önkormányzattal és fesztivál központokkal

- Anyaországi színházi előadások meghívása, megszervezése
- Külföldről és belföldről érkező produkciók, hagyományörző előadások társszervezése
- Egész napos gyermek és felnőtt programok társszervezése
- Iparművészeti- és fotókiállítások szervezése
- Könyvkiadás, zene CD kiadása /vagy azok támogatása/ együttműködve más bolgár szervezetekkel
- A Magyarországon élő bolgárok történetének kutatása
- A Budapesten és vidéken élő bolgár származású emberek felkutatása együttműködve a többi kerületi bolgár önkormányzattal, anyagok archiválása, videofelvételek készítése, interjúk készítése, archívum digitalizálása
- Történelmi anyagok feldolgozása
- Helytörténeti kiadványok, multimédiás CD elkészítésének folytatása
- Műemlékek ápolása, felkutatása
- WEB-oldal készítése, folyamatos frissítése
- Eseménynaptár készítése

Folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a Magyarországon működő bolgár kulturális szervezetekkel

- Bolgár Ifjúsági Egyesület
- Pro Schola Bulgarica Alapítvány
- Pro Cultura Bulgarica Alapítvány
- Bolgár Kulturális Intézet

Testvérvárosi kapcsolatok ápolásának támogatása